

se je le srednje mero pridelalo, prodajalo se je estrajško vedro po 4¹/₂ do 7, celo do 8 fl. Vreme je gorko, polje zeleno, da malo kdaj tako; če še delj tako ostane, bojo ljudje lahko v nogradih veliko storili, sedaj kole prpravljamo. Bog daj srečo! Drugo pot še kaj, ako bom vidil, da mojega pisanja „Novice“ ne bojo zavergele *).

Novičar iz mnogih krajev.

V petek je prišel svetli cesar iz Berolina na Dunaj nazaj. Ko so se mu v Berolinu višji oficirji poklonili, jih je prijazno pozdravil in prusko armado pohvalil, ktera nadušena časti in zvestobe je edina bila z austrijsko; pa terdno tudi zaupa, da bote edini ostale prihodnjič, naj se primeri kar koli. — Dokler ne pride nov patent za lov (jago), je po ukazu cesarjevim ministerstvo razglasilo nekatere nove postave za stran lova, ktere bomo nekoliko obširniji oznanili drugo pot. — Tudi za stran gerbov (Wappen) posamnih austrijskih kronovin pride nek nova postava. — Na vsih cesarskih železnicah skupej je 271 hlaonov, ki imajo tolikšno moč, kakor 20.982 konj. — Po Dunavi se je letos iz Ogerskiga in družih podunavskih dežel na posebnih k parabrodam priklenjenih barkicah že čez 92.788 pitanih prešičev na Nemško na prodaj peljalo, tedaj čez 16.000 več kot lani. — Iz preiskave poslednjih v Mantovi na Laškim k smerti obsojenih zarotnikov se je zvedilo, da je po več cerkvah, učilnicah, bolnišnicah in mestnih hišah smodnik in orožje skrito. — V Zagrebu, kjer je meso tako dober kup, velja tu in tam maslice mleka 6 kraje. sr.; tako piše „Agram. Zeit.“ — Sardinska vlada se ne bo s papeževo še tako hitro spravila, kakor se je pričakovalo. — Španjska vlada ne pripusti nobenimu, ki ni katolške vere, prebivanja ali daljniga mudenja v svoji deželi. — Ukaz francoske vlade zapové, da imajo iz Jeronimove rodovine prihodnji francoski cesarji biti, ako Napoleon nobeniga sina ne bo imel ali nobeniga ne bo posinil. Rusovska, austrijska in pruska vlada Napoleona še niso cesarja spoznale; vendar se pripoveduje, da je nek rusovski poročnik Kiselev od cara Nikolaja pismo na Napoleona prejel, v katerim se mu car zahvali za to, kar je 2. decembra 1851 za celo Europo dobriga storil; dalje pohvali njegovo vedenje ko je bil predsednik ljudovlade, in pravi, da če premembo vladarstva proti temu spoznati, da ne žali ne miru ne pogodb od leta 1815; poslednjič Napoleonu svetje: naj opusti zavolj naslova ali iména dražljivo vstanovitev nasledništva svojiga.

Zastran Vertovcove „občne povestnice.“

Na vprašanje mnogih za domačo reč skerbni prijavljav: ali se smé pričakovati, da živo zaželjena „povestnica“ Vertovcova, ki se bo prihodnje leto „Novicam“ dokladala, ne bo le odlomek ali kosček „občne“ povestnice ostala in ali se smé upati, da pride celo delo na dan, odgovorimo — namesti da bi o tem nov razglas spisovali — z „predgovorom“, ki se k „Vertovcovi“ povestnici ravno natiskuje. Iz tega bojo vse zvedili, cesar zvediti želé. Takole se glasi:

„V jeziku vsacega omikanega naroda najdemo knjigo, v kateri so zapisane važniši zgodbe, ki so se pripetile od stvarjenja sveta noter do današnjega časa.

O tem tedaj ni dvombe več, da tudi čast sloven-

*) »Novice« ne delajo o pisavcih nobenega razločka, da je le spis namenu njenim primeren, marveč jih živo veselí, ako kmetje ne berejo samo, temuč da pišejo tudi, da tako počasi postopamo naprej in se tudi slovensko ljudstvo pridružuje drugim omikanim narodom na svetu.

Vred.

skega naroda, čigar slovstvo se tako čversto na vedno višji stopnjo izobraženja dviguje, neogibljivo terja, brez daljnega odlašanja pride v domačem jeziku taka knjiga na dan, ktera, ko nam razodeva zgodbe prednamstva, nam je učenica sedanjosti in zerkalo prihodnosti.

Kaj ne, da bi vsakteremu izmed nas važno in mikavno bilo, ako bi le vedil zgodbe rodovine svoje od pravega njegovega očaka noter do svojega očeta? Koliko važniši je še, ako zvémo zgodbe tiste velike družine, ki se človeštvo imenuje, ktero, razcepljeno v mnogo narodov, je doživelo o teku časa brezštevilno dogodb, iz katerih se je izmotal tisti stan sveta, kakoršni je dan današnji, brez da bi bilo še nehalo tisto kolo se verteti, ktero suče vsigamogočnost in brezkončna modrost Gospoda nebes in zemlje.

Rajni fajmošter Vertovec, čigar imé stoji zapisano z zlatimi pismenkami v bukvah slovenskega slovstva, je spoznal potrebo „občne povestnice“ za narod slovenski, in se lotil imenitnega pa težavnega dela, ktero po besedah njegovih „za ljudstvo pisano, bi bilo tudi učenim vgodno“.

Bodi Bogu milo! da verli mož vsega ni mogel popolnoma dodelati, in da umerjočim rokam je odpadlo pero, preden je spisalo vse, kar je blago serce njegovo še namenilo domovini predragi.

Al bodimo hvaležni in veseli s tem, kar nam je zapustil, — lep zaklad je! Le poslednjih 4 do 5 razdelkov manjka in tudi „srednja dôba“ (mittlere Zeit) povestnice bi bila gotova.

Ker je rajni v poslednjih urah svojega za domovino slavno zasluženega življenja po svojim gosp. stričniku meni izročiti veleva svoj rokopis, je bil berž moj namen rajncega poslednje delo tudi po tisti poti Slovincem v roke podati, po kateri so prišle razun enega vse njegove dela na svetlo — po poti „Novic“, ktere so bile izbudnica sadupolnega pisateljstva njegovega. Al želel sim, da bi popolnoma dodelana povestnica zagledala beli dan.

Ker pa so me rodoljubi od več strani nagovarjali, naj bi dalje ne odlašal izdaje teško pričakovanega dela, sva z gosp. Blaznikom sklenila, ga letošnjim „Novicam“ prikladati, kakor sva naznanila.

Nadjava se, ako domoljubje ni le prazna beseda, da bova v stanu, zagotovilo za pol leta spolnovati celo leto, in tako dolgo, da pride cela povestnica na dan, ker si bova med tem prizadjala, moža najti, ki bo po izgledu natisnjene knjige v duhu in besedi dopisal še to, česar rajni ni več doveršiti mogel.

Po vsakim si zamorejo prijatli domorodnega slovstva svesti biti, da na srečo začeto drago delo nikakor ne bo zaostalo, in če ga ne bo hotel naš narod v kratkem času zastonj, da ga bojo dobili rodoljubi za plačilo pozneje“.

S prvim listom novega leta pride že 1 pòla na dan.

Vrednik.

Nov pravosloven časopis „Pravnik“

bo začel izhajati v Zagrebu ob novem letu pod uredništvom gosp. Matia Mrazović-a, odvetnika, enkrat u tednu na pol pòle u veliki osmíni; u Zagrebu velja 4 fl., s pošto 5 fl. za celo leto, za polleta v Zagrebu 2 fl., s pošto 2 fl. 30 kr. Naročila se imajo poslati sl. uredništvu „Pravnika“ u Zagreb.

Popravik.

V »Oglasniku« štev. 50 se je v »povabilu na naročbo Bóele« pregrešek vrinul: namest 2 gold. 30 kr. za polletno plačilo naj se bere 1 gold. 30 kr.

Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*

 Današnjemu listu je „kazalo važniših reči 10. tečaja Novic z načelnim listam in zavitkam“ pridjano.